

Hodnocení písemné práce z českého jazyka

Slohové útvary budou vybrány z následujícího přehledu: vypravování; úvaha; popis, charakteristika, líčení; fejeton; recenze (např. literárního díla, divadelního představení, filmu); útvary publicistického stylu (zpráva, článek, komentář, reportáž...); útvary administrativního stylu (úřední dopis, motivační dopis, stížnost, životopis...).

Písemná práce trvá 135 minut včetně času na volbu zadání. Rozsah práce je minimálně 250 slov, práce, která nesplňuje minimální rozsah, je celkově hodnocena nedostatečně. Horní hranice rozsahu není vymezena.

Slohová práce (požadavky)

Žák, který koná maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury v rámci slohové práce, prokáže osvojení následujících dovedností:

- vytvoří text podle zadaných kritérií
- zpracuje v písemné práci zadané téma;
- orientuje se v komunikační situaci vymezené zadáním písemné práce;
- zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu;
- využije znalostí základních znaků funkčních stylů, slohových postupů a útvarů;
- využije informace z výchozích textů
- dovede v písemném projevu funkčně použít jazykové prostředky
- využívá znalostí jazykové normy a kodifikace (pravopis, morfologie, slovotvorba);
- použije jazykové prostředky adekvátní dané komunikační situaci / danému slohovému útvaru;
- prokáže šíři a pestrost slovní zásoby;
- používá pojmenování v odpovídajícím významu;
- uplatňuje zásady syntaktické a kompoziční výstavby textu
- ovládá zásady výstavby větných celků;
- respektuje formální prostředky textové návaznosti;
- uplatňuje znalost kompozičních principů při tvorbě textu;
- vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text.

Hodnocení slohové práce

- Hodnocení slohové práce je komplexní. Celkové hodnocení zohlední kvalitu práce dle jednotlivých kritérií.

1) Výborný

- Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
- Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
- Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují. Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- Slovní zásoba je bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují. Čtenářský komfort adresáta není narušován.
- Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

2) Chvalitebný

- Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.
- Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle. Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

3) Dobrý

- Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.
- Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.

- c. Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy. Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- d. Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.
- e. Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.
- f. Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

4) Dostatečný

- a. Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.
- b. Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
- c. Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře. Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- d. Slovní zásoba je chudá. V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.
- e. Výstavba větných celků je jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.
- f. Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je často nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.

5) Nedostatečný

- a. Text se nevztahuje k zadanému tématu.
- b. Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.
- c. Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře. Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.
- d. Slovní zásoba je chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.
- e. Výstavba větných celků je jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře. Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.
- f. Text je nesoudržný a chaotický. Členění textu je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.